

Van het gas af levert geld op

Henri Budde (42) woont met zijn dochters Willemijn (4) en Josefien (6) in de groene wijk Frederiks-oord, een vriendelijke jaren-70-wijk in Rijnsburg, in de Bollenstreek. „We wonen er sinds eind 2014, een ideale omgeving voor kinderen”, aldus Budde.

De kiem voor de operatie energie-neutraal werd gelegd bij de energieleverancier waar Budde als softwaretester op de afdeling facturatie aan het werk was. „Ik raakte in gesprek met collega's, sloeg aan het rekenen en kwam er al snel achter dat zonnepanelen op het huis zich snel terugverdienen.” Zonnepanelen zijn ook niet vreemd voor Budde. Hij studeerde in het verleden lucht- en ruimtevaarttechniek in Delft. „In de ruimtevaart worden zonnepanelen al tientallen jaren gebruikt. Denk maar aan de gps-satellieten. Die vliegen op zonnepanelen.”

Budde liet elf zonnepanelen op het dak monteren en verving het gasfornuis voor een elektrische kookplaat. „Elektrisch koken is veel veiliger als je kleine kinderen hebt. Geen open vuur in huis en de plaat koelt ook sneller af dan die van een gasfornuis.”

Zonneveranda

In 2018 kwam Thuisbaas in beeld. De kosten voor een overgang werden beraamd op

31.000 euro. Het resultaat: twaalf zonnepanelen op het dak erbij (totaal 23) en een heuse zonneveranda met vijf zonnepanelen. „De veranda bevalt uitstekend. Ik kan nu prima in de tuin zitten als het regent. De panelen laten licht door, zodat het binnenshuis niet te donker wordt.” Van een warmtepomp kwam het niet. „Een warmtepomp

Huis verduurzamen Thuisbaas

Dit jaar moeten we beginnen met het verduurzamen van onze woningen. Dat is nodig, want 23 procent van de CO₂-uitstoot in Nederland is afkomstig van woningen en er zijn nog maar weinig huizen energieneutraal. Op deze plek vertellen huiseigenaren hoe zij het aanpakken. Zij worden daarbij geholpen door Thuisbaas, de sociale onderneming die is ontstaan vanuit de stichting Urgenda – de organisatie die Nederland sneller duurzaam wil maken.

is op zijn efficiëntst wanneer ze de hele dag door energie kan leveren, maar bij ons is er overdag niemand thuis.”

Budde schafte zeven infraroodpanelen aan om het huis te verwarmen. „In elke kamer een, behalve in mijn slaapkamer. Als het echt koud wordt, trek ik een extra deken over me heen. Voor de douche en de afwas heb ik een instant heater, een elektrische boiler die snel heet water levert. Je moet wel een energiebesparende doucheknop installeren, de heater kan zes liter per minuut aan terwijl er normaliter tien liter door de douche gaat. Het spaart niet alleen water, ook mijn douchebeleving is er niet minder op geworden. Ik word nog net zo schoon als eerst.”

Drijfveer

Zoals velen die het aardgas de deur wezen, noemt hij het milieu als drijfveer. „Ik wil dat mijn kinderen in een schone, veilige wereld kunnen leven. Ik doe het ook voor het geld, ik heb nu geen energierekening meer, over twaalf jaar heb ik de investering terugverdiend.” Budde heeft nog een derde, bijzondere reden. „Ik ben opgegroeid in Groningen. De verhalen die ik

Henri Budde met zijn dochters Willemijn en Josefien.

FOTO MEDIAHUIS

'Er valt genoeg aan milieu te verdienen'

hoorde van mijn familie en vrienden daar over de aardbevingen waren huiveringwekkend. Van het ene op het andere moment staat je huis te trillen en heb je scheuren in je huis. Daar kwam de ellende van de NAM nog eens overheen. Elk middel werd door de schadebehandelaars te baat genomen om onder een claim uit te komen. Al die ellende was voor mij een reden te meer om te ontgassen. Wat mij betreft gaat Nederland zo snel mogelijk van het gas af.”

Buddes tuin van 100 vierkante meter onderging ook een metamorfose. Tegels werden verwijderd; esdoorn, wilg, hazelaar,

hondsroos en rode kornoelje kwamen er voor in de plaats. „Ideaal voor de insecten, opvang van water en de nodige verkoeling. Ik heb nu mijn eigen tiny forest”, zegt hij lachend.

Hij gelooft niet in een klimaatramp. „Ik denk dat de mens inventief genoeg is om de milieuproblemen te tackelen. Er valt ook genoeg aan het milieu te verdienen. Als we maar genoeg inzetten op technische kennis over alternatieve energie, dan kunnen we die ideeën later mooi exporteren naar de rest van de wereld. Kassa.”

Peter de Jong

Groen
Gaaf
Groen

Journalist
Leonie Groen
probeert
haar naam
eer aan te doen

Ongewoon uitzicht

Ik zoek een fijne plek om te overnachten in de Achterhoek. Lang hoef ik niet te zoeken. Daar is-ie, op het scherm van mijn computer: 'Mijn' plek. Een bioboerderij. Met hoteltje met wanden van stro en leem, houten vloeren. En een houtkachel. Leuk! Zal ik nooit krijgen, zo'n kachel. Hij is weliswaar CO₂-neutraal, maar vanwege de uitstoot van fijnstof is hij niet geschikt voor mijn woning in de stad. Met 'betoverend biologisch uitzicht', staat er wervend in koeienletters bij op de website. Wat dat is? Antibioticavrije koeien met hoorns. Kruidig grasland. Houtwallen. Een boom in de wei. Ik boek de laatste kamers voor Manlief en dochters.

Bij aankomst vertelt de boer dat hij op dit bedrijf is gekomen in de tijd van de ruilverkaveling. Ha, daar weten wij ook wat van. „Schoonvader, al twaalf jaar geleden heen-

gegaan en bij leven Rijkslandbouwconsulent bij de toenmalige Landbouwvoorlichtingsdienst, promootte de ruilverkaveling in deze streek. Daarmee werkte hij wel mee aan de intensivering van de landbouw waardoor het uitzicht op jullie land uitzonderlijk is geworden”, merk ik op. „Dan moet hij hier geweest zijn. Hoe heet hij?”, vraagt de boer. „Ik geloof dat zijn naam staat op oude melkrekeningen in m'n archief. Ik ga zoeken.” Manlief legt uit: „De Landbouwvoorlichtingsdienst benutte de achterkant van de afrekeningen van de melkfabriek voor voorlichting.” En ja hoor, de volgende ochtend liggen er vier melkrekeningen uit 1957 naast onze ontbijtborden. Met aanbevelingen op de achterkant, ondertekend door wijlen Schoonvader, in die jaren nog assistent. Op de melkrekening van de maand februari

Reageren? l.groen@mediahuis.nl

had hij getypt: 'Voor de hoger gelegen percelen kan het zeker aanbeveling verdienen om al zeer binnenkort wat stikstof te zaaien'. En op die van oktober heeft hij het over spuiten: 'Veel roggepercelen zijn al sterk bezet met onkruiden. Deze onkruiden zijn het gemakkelijkst te doden als ze nog maar twee tot vier blaadjes hebben, dat is dus nu!'. „Zou Schoonvader dit anno 2020 ook hebben geadviseerd”, mompel ik. Op de melkrekening van september 1957 een verhaal over stoppelknollen. Ken ik niet. Zou het liedje 'In een groen knollenland' over deze knollen gaan? „Het gewas wordt gezaaid na het oogsten van graan. Het is veevoer. Wij voeren het nog steeds”, zegt de boerin die het ontbijt serveert. „Het is veel werk, je wordt er niet rijk van. Toch hebben we een rijk leven.” We kunnen veel leren van vroeger, denk ik.